

Novinová zásilka - povolila Česká pošta, s. p., Odštěpný závod Praha č.j. Nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995
Placeno převodem
Novinová zásilka
Adresa adresáta:

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

5/2000
ročník 10

Celostátní setkání volyňských Čechů v Brně 6. 5. 2000

Je překvapivým zvykem volyňských Čechů - srdečně a přátelsky přijímat přátele, vzdá něčím pohostit a nenechat je odepřít s prázdnou. Rodiče nás užívali přijímat každou návštěvu slovy "Vítáme Vás". Takhle pekně nás přivítali na celostátném setkání krajanců v Brně. Bylo to v sobotu 6. 5. 2000.

Na přivítání hrála krojovaná dechová hudba před vchodem do hotelu "U Kozáků". A pak následovalo jedno milé překvapení za druhým. Srdečné přivítání se známymi. Hned u vchodu jsme si mohli zakoupit knity o historii volyňských Čechů a dostat jsme první dárek - Pamětní list. Výtisky Zpravodaje SCVP - dokonce první výtisk. Připomínka toho, že před deseti léty vzniklo naše Sdružení SCVP (Sdružení volyňských Čechů a jejich přátel).

Větší jsme do krásně připraveného velkého sálu, na stolech živé květiny, talíře plné volyňských koláčů a jiných dobrat (chalva, perníková srdíčka s holubíčkou...) Na podiu naše vlaajka, obrazy prezidentů Masaryka a Beneše, kterým vděčíme za uskutečnění touhých Volyňských, navrátili se do vlasti našich předků.

Začalo naše setkání zahájil předseda brněnského regionu krajanců Josef Kučera. Po přivítání hostů a všech přítomných nás vyzval, abychom povstali a uctili památku všech padlých ve 2. světové válce i všech těch, kteří se dnesního dne nedožili. Povstali jsme a po minutě ticha přišla hudebnice a zahrála českou hymnu Kde domov má mohl. Kdo mohl, zpíval, kdo nezpíval, tomu taky slzy dojetím. Po hymně jsme ještě zůstali stát a pozvedli jsme připravené slavněcky k přípitku. Sálem zněla nám známá písnička "Mnoga leta..."

(Jestě též) máná srdeč zjihlé dojetím a zároveň radostí z důstojné vzpomínky na konec 2. světové války. Můj otec - Jaroslav Dvořák - padl ještě na Ukrajině.)

Pak nás krajanka Ničová seznámila s dalším programem našeho setkání. Stojí za zmínku připomenout, že často hikala: "Ačká Vás milé překvapení". A ono to tak opravdu bylo.

Nejdřív nás s činností Sdružení seznámil krajanc pan profesor Dufek - jeho předseda. Jako vždy byla jeho slova upřímná a ptesedivá. Připomněl 10. výročí vzniku Sdružení a vše, co se podarilo za tuto dobu uskutečnit.

Ve vystoupení profesora Dufka bylo něco hublobockého. Dokázal snad každému ve

svém projevu poděkovat a k poděkování potleskem vyzval i nás. Děkuji, pane profesore, že nás, krajany - te ho mnoho, co jste vykonali.

Následovalo vystoupení hostů.

- Setkání pozdravil plukovník v. v. Vladimír Fros

- Pracovníci ČT Brno - režisér Hýzd a kameraman Jakub Nosek, kteří filmaovali projekt "Dukla, krev a myšť".

- Místostarosta městské části Brno-Žabovřesky JUDr. Helešic, kterému předseda brněnského regionu předal videokazetu pojednávající o významu Sdružení, hlavně pomoc zahraničním krajancům a popřáli slič k jeho zachování. Hovořil přátelsky a srdečně.

- Krajan Kučera pak pozval na pódiun majitelku restaurace "U Kozáků", které poděkoval za to, že ochotně a zdarma propůjčila všechny prostory restaurace našemu setkání. Poděkovali jsme potleskem.

Ani na kulturní program nebylo zapomenuto.

- Rozesná nás přišel lidový vypravěč Pantůček.

- Dopoledne program byl zakončen vystoupením čtrnáctiletého pianisty Alexeje.

Následoval chutný oběd, který roznašela milá a ochotná obsluha. To už nás bylo asi 300 pítostých!

Po obědu jsme hledali známé, k čemuž nám pomáhal i mikrofon. Setkání byla radostná, ale smutné bylo zjištění, že odešla celá jedna generace a odchází i druhá. Stěsnán je, že jsme dokázali pro další generace zachovat svědecí o velké lásku k vlasti, o prostém a statečném životě.

Opoledne hrála k tanci i poslechu cimbálová muzika. Setkání končilo kolem 19. hodiny. Ještě dlouho a s vědomí budeme vzpomínat na tento den. Krásně se fukl plukovník v. v. Fros: "Přejeme naši statetu díl!"

Z krajany židlochovic, kteří se chtějí podělit o své dojmy z celostátního setkání zapsala R. Gošová

5. výročí ukončení 2. světové války

(Projekt na celostátní setkání volyňských Čechů v Brně)

Nebudu mluvit o jejím průběhu. Promlouvím především o jejich výsledcích a následících zejména pro volyňské Čechy.

Nejdřív k citlivěmu a bolestivému úseku našich českých dějin vůbec. Prezident Ed. Beneš nezahálil však s Němcem. Ustoupil ohromnému tlaku nejen Německa, Itálie,

Polska, Maďarska, řeckého Slovenska, ale i Francie a Anglie, které ho vysloveně zradily a ještě hrozily i dopady z jejich strany. Stál tedy s českým národem proti všem. Nechtěl, aby došlo k jeho nesmírné katastrofě, a aby byl právě on označen za vyvolavatele 2. světové války. S jeho postupem souhlasili dnes velitelé čs. vojenských jednotek v zahraničí, i když byl po počátku bolestivý a naše mladistvé srdečko volalo po hrdinském boji.

A však není pravdou, že nezahálil boj. Ten zahájil v emigraci, a byl to boj realistický. Tam vytvořil čs. vládu, kterou záhy spojení, větě Spojených států, uznali a zrušili platnost Mnichova. Vznikla čs. armáda v zahraničí - ve Francii, č. letci v Anglii, polní jednotky na středním východě, v Tobrusku a zejména na východní frontě. Čs. vojáci dokázali světu, že umí bojovat, porážet Němce a zachránili tak čest předvelečné čs. armády.

A po válece se jediný Beneš ze všech exilových politiků a členů vlád vrátil do vlasti jako vítěz, slavnostně vitaný českým národem - zase zavírala prezidentská vlaajka na pražském hradě.

Beneš tedy jako politický strateg a nejvýšší velitel čs. armády prohrál první bitvu, ale vyhrál válku. Po návratu nastolil v ČSR demokratický rád - jediný v celé evropské zóně patřící pod vliv SSSR.

Odhodlal se k vydání svých známých Dekretů, hlavně v odsunu sudetských Němců. Tento odvážný čin uskutečnil jako jediný v našich dějinách. Staré české země opět patří českým lidem. Nevadí, že my dosud mnozí sudetští Němci spíjali. Dilo je však dokončeno.

A dík této velké události v našich dějinách jsme se dočkali i my. Došlo ke splnění našich přání, tj. k uskutečnění našeho návratu do vlasti. Bez tohoto velkého Benešova aktu by k nám reemigraci nedošlo. Toho si musíme být vědomi. Ti si musíme stále připomínat, za to mu patří nás velký nehynekoudík.

Volyňští Češi zažili a prožili 2. světovou válku hned po jejím vypuknutí, tedy dřívou porážku Polska. Rydž-Smigly, velitel polské armády a Bek, ministr zahraničí, zmizeli ostudně z bojistě. Čest polské armády zahrávala hrstka obránců Wester Platze a statečně obránců Varšavy.

K čemu pak byl spor a zabrání Zaolzia. Bylo to zase příklad toho, že když polský a český národ stál proti sobě, když nespolehl své sily k boji s odvěrkým nepřitelem, pak oba prohrály. Snad k tomu už nikdy v budoucí nové Evropě nedojde. Tuto skutečnost musíme právě my, Češi žijící když v Polsku, také připomínat.

Volyňští Češi prožili též první dny přepadení

SSSR nacistickým Německem. Co mohou, co měli, nebo snad musí po skončení německo-sovětské války fici pro dějiny. Měli by doplnit údaje o přičlenění prvních velkých porážek a rychlého ústupu Rudé armády od hranic do hrobky SSSR o důležitou skutečnost, kterou viděli a prožili.

A tou jsou ohromná množství sovětských zajatců v prvních dnech a týdnech války v našich obcích, kteří všechno nedovolili dostat se zpět ke svým jednotkám. Svědčí to o tom, že čekali na změnu politických, společenských a hospodářských poměrů na okupovaném území, na vznik nových států. Umíme si představit, co se dělo, když Němců povolili vytvoření samostatné Ukrajiny s Banderou v čele, také samostatné Rusko s nejákým Vlasovem v čele, stejně tak samostatnou Litvu, Lotyši a Estonsko. Všude by mobili mobilizoval a posílat tak získané brance na frontu, jak to muselo činit Slovensko, Rumunsko, Španělsko a kdož ví, jak by se vyvijely boje na východní frontě.

První bleskové úspěchy a zejména německá naduštosť byly příčinou, pro tyto odstředivé sily násilně nepodchytily, naopak, začali je nemilosrdně potlačovat a v zajateckých táborech ničit. Informace o tom se dostávaly k bojujícím útvárnům na frontě. Počty zajatců se v dalších bojích rychle snížily.

Sovětskému vojákokmu hrozilo velké utrpění a potupná smrt v německém zajetí. Volil tedy jinou alternativu, tj. boj a hrdinské činy na frontách vlastenecké války. Byla to jedna z důležitých příčin zdánlivého vývoje války. Tuto skutečnost bychom měli připomínat, dosť se na ni zapomíná. Velmi přesně ji popsal Matějovský ve 2. vydání Kroniky českého Malina. I on dospěl k závěru, že hrdinské utrpění sovětských zajatců přispěla podstatou měrou k vítězství SSSR a sprájemnou též Německem.

A dík tomuto vítězství jsme dnes zde, v Brně, a můžeme po 55. letech na všechny válečné události vzpomínat, včetně oněch sovětských zajatců a podle našich zkušeností je hodnotit. A jak jsme se podílali na válečných událostech my, volnými Česi?

Připomenejme si nás obojí v několika bodech. Volnými Česi bojovali na všech evropských frontách ve Francii, především v Anglii jako letci a tankisté, dále na středním východě, v Tobruku v severní Africe a pak hlavně v Sovětském svazu v 1. praporu, v 1. čs. brigádě a po slavném našenčenském náboru na Volyni přispěli velkou měrou na vytvoření nejvýstří československého vojenského útvárnů za 2. světové války, tj. 1. čs. sboru a pod velením gen. Svobody Němců porazeli v krvavých bojích na Dukle, na Slovensku, v Liptovském Mikuláši a na Moravě. Spinuli tak čestné svou národní povinnost, bojovali se Svobodou za svobodu naši vlasti, neštěstí krvi a obětí, vznikla tak jejich velká dukelská epopej.

A pak jak všeživoté pochodovali témař pěšinou přes 55 let své stověžaté, vytouzenou matice Praze, před čs. vládou, před prezidentem Benešem a jásajícími Pražany. Bylo to však spanilé dovršení jejich slavné bojové cesty a další důležitý důvod, proč jsme se mohli vrátit do svých odvěkých domovů.

Vážení bratři a sestry, myslím si, že při oslavách 55. výročí ukončení 2. světové války můžeme být na nás volnýský vklad do ní a vůbec na nás volnýský původ právem a bez nadsýšky hrdi.

A z říše hlediska si musíme ještě připomenout, že 2. světová válka přinesla pro lidstvo ohromné utrpění, desítky milionů mrtvých, rozbořená města, nespocítané spánečnosti - to všechno jíme.

Mnohdy si však neuvědomujeme, že přes všechny hrůzy měla tato válka také svůj kladný význam. Jíž 55 let je Evropa bez války mezi velmoci a to je významnější, historicky vzato, nevidaná, dlouhá doba. A v jejím důsledku byly položeny základy trvalého míru vůbec

- vznikla totiž Evropská unie. Věřím, že volnýšti Česi takovýto vývoj vitaní. Nemohlo by tak dojít jíž nikdy k dalšímu Mnichovu, jíž nikdy ke ztrátě naší národní svobody.

A k tomu ještě volnýšský dovedek. Když již k 2. světové válce muselo dojet, pak nám, Volnýškům, umožnilo opuslit SSSR a navrátit se do vlasti. Připomeňme si, že jinak bychom zůstali národní vězince.

Jako česká menšina jsme se nejen za války, ale i po ní nejvyzřejněji zvídětili mezi všemi českými menšinami své.

Vrátili jsme do vlasti v největším počtu, se zachovalým čestvím, vrátili jsme se jako jedni ze Sovětského svazu, což byla událost vzdálostí. A vrátili jsme se organizované, hromadně, v průběhu tří a půl měsíce a s větším majeckem než při našem odjezdu z vlasti a než ho přivzela kterakoli jiná menšina. Uměli jsme si též po emigraci vydírat přinejmenším rovnocenné postavení s místním obyvatelstvem ve své staré domovině.

Jsou tu všechno naše kladly, ale i naše hrdost a zadostiučinění.

Vladimír Dufek

Kupičov oslavil dvě významná výročí

V dubnovém čísle našeho volnýšského Zpravodaje měmimořádně zaujal písiorový, nezvyklé citové a jazykové vytříbený příspěvek s názvem Kupičov - cesta domů... Jeho autorkou je paní Barášová-Fiaková, dcera doc. PhDr. Jaroslava Fialy, CSc., vyučujícího na konzervatori v Plzni, kupičovského rodáka. I proto jsem byl upřímně vděčný evangelickému kazateli br. Janu Jeníkovi, žilé legendě Kupičova za to, že mne pozval na tradiční setkání rodáku této éry, jedné z největších a nejvýznamnějších českých osad na Volyni, které se konalo 6. května v Krásném Dvoře na bývalém bohoňském, dnes lounském okrese. Námětem této oslavy byla dvě výročí - 55 let od ukončení druhé světové války a 130. výročí založení obce Kupičova v roce 1870.

Nemožu jinak než začít konstatováním, že v Krásném Dvoře bylo vše krásné. Obloha bez jediného mráku, důstojný ponirk se jménem obětí druhé světové války z bývalých kupičovských občanů, u něhož stojí svou starou čestnou stráž dnes u vysoké, majestatické stromy, ekumenická bohoslužba v kostele, který s pominkou souesedí, za čestního zástupce katolické, evangelické a pravoslavné církve, zaplněného do posledního místa životem proverenými. Často dosti těžce zkoušenými krásnými lidmi - to vše včetně písiorové kuлиši a svátejné atmosféru vlastního vzpomínkového aktu, který u pomníku zažádal starostra obce pan Jindřich Zedník. Následovalo kládení věnců k pomníku, při němž stálá čestnou stráž vojáci se samopaly. Da výstřízne, na sebe nazavízají projekty byly vyslechnuty s neutuchajícím zájmem, což samo o sobě již svědčí o tom, že byly všechny a zajímavé. Vzájemně se doplňovaly, neplkyvaly. Pan Jaroslav Pokrůpek ze Žatce ve službě legionářské uniforme s četními značkami vojenských vyznamenání, bývalý příslušník 1. čs. armádního sboru, zdobnal význam zahraničního obrodu a zhotobil účast kupičovských rodáků v něm. Uplynula léta, časem pojmenovala jeho vojenskou postavu ihlu života a vtekla stříbro do jeho skrání, ale "myšlenky silně krylo tvrdé čelo", jak je řekla naše volnýšská bánská Antonie Hřibovská. Václav Kytl, bývalý politický vězen, spiritus agens (tvůrce duch) všechno místního dění zvláště se vzbuzením v minulosti, připomněl ve zkratce ale velmi pouťavé historii své rodné obce od jejího vzniku v roce 1870 až do posledního zajezdu do Kupičova v roce minulem. Jako vždy zapsal dojemně a salvy čestnou slávu příslušníku vojenského útvárnů ze Žatce. Modernější slavnostního pořadu paní PhDr. Miloslava Záváková, CSc. podekovačka pak všem, kdo se zasloužili o přípravu oslav této dvou významných výročí a pozvala přítomné na společný oběd do místní základní školy. I ta je v Krásném

Dvoře zvláště krásná. Pan Milan Popule, její ředitel, na ni může být hrđy stejně jako škola na svého ředitelé.

Ve vstupní hale školy byla instalována výstava dokumentující vznik a vývoj obce až do reemigrace v roce 1947 s unikátními exponáty.

Velmi prostorná televizní jen stěž pojal všechny účastníky oslav. Kvalitní a vělmí chutný oběd byl podáván po etapách ve školní jídelně.

Po obědu a po krátké přestávce pro zajemce o společné fotografování účastníky srdečně pozdravil kraján Mikuláš Vondráček, předseda OV ČSBS v Rakovníku a představce čestný odznak Českého svazu bojovníků za svobodu pan Jaroslavu (Jerrymu) Kytllovou z Kanady, bývalému příslušníku naší československé zahraniční východní armády.

Oslav v Krásném Dvoře se zúčastnil rovněž pan

PhDr. Jaromír Jerník, etnolog, reditel okresního muzea v Mladé Boleslavi, který nás všechny pozval na setkání kraján, jež se bude konat v Mladé Boleslavi ve dnech 22.-25. 6. t.

Považoval jsem za počtu, že jsme mohli při této příležitosti své krajané, mezi nimiž byl i Václav Fiala, můj spolubojovník z SPO (Smíšeného předválečného oddílu) 1. čs. samostatné brigády, také pozdravit, zavzpomínat na to, "co všechno vodnes čas", ocenit význam této pokrovské obce na Volyni a zhodnotit její přínos pro naši volnýšskou historii.

Nečekaně velké a milé překvapení přišlo nakonec v podobě druhé, "kupičovské" knížky, kterou pořadatelé nabídli k zakoupení. Ma název Obrazky Kupičova. Její autor Václav Kytl a Miloslava Záváková se v ní pokusili zobrazit život české menšiny v bývalé desce obce na Volyni v průběhu kalendářního roku a zachytit i osudy některých jednotlivých obyvatel Kupičova. Na obsahu publikace se podílí téměř stovka bývalých obyvatel Kupičova nebo lidí nejak s touto obcí spojených. Knížka je rozdělena do tří obšáhlých oddílů. Rok v Kupičově, Kupičov na frontě a třetí oddíl autori nazvali Osobnosti, lidé, lidčíky. Je doplněna ukázkami z pokusu o literární tvorbu dvou kupičovských rodáků: Josefa Tomána Tománek a Václava Vrly. Zajímají čtenáře na první pohled ilustrativní obalem a radou fotografií zobrazujících osoby a události. S podpisem autora se Obrazky z Kupičova stanou ozdobou mé "volnýšské knihovny". Za pověstný oslavu mě dala Obrazky Kupičovského knihovníkyni. Za pověstný oslavu zde i v zvláště podkovené patřici krajánu Jaroslavu (Jerrymu) Kytllovou za jeho střídér sponzorský dar, který vydání této knížky umožnil.

Z Krásného Dvora jsem si odvezl nejen tu novou včernou knížku, ale i hlušky, trvalý zážitek, umocněný pocit krajánské sonátečnosti a slovy našeho volnýšského bánska Jana Pospíšila z "osměv spokojený nad vykonanou prací" celé naši volnýšské větve českého národa v cizině.

Jaroslav Chudoba, Milostin
Z průběhu oslav byla pořízena videokazeta.

Zájezd s magickým letopočtem 2000

Ve dnech 20.-26. dubna 2000 se uskutečnil první zájezd v tomto roce na ukrajinskou Volyn. Zájezd byl v počtu dvou plných autobusů. Jeden z nich směřoval na ubytování do Lucka a druhý do Rovna. Na Ukrajinu jsme si také s sebou přivázeli krásné počasí. Už po čestné získání pozorovali, že tam krátky před našim přjezdem hodně pršelo. Rozvodeně řeky a vůně v polích stálo velké množství vody, jakož i na vedečích a polních cestách. Nejvíce rozlítá byla řeka Sty. Všechny louky v jeho blízkosti byly zaplaveny a tím místy dosahovaly značných délek. Protože se počasí hnedě změnilo k lepšímu, v polích se lidem henzíl a všeude, kde už to slo, se sazejly Brambory. Provádělo se tu tzv. "záseny za pluh", jak to volnýši Česi dabant zájemy a jařest pamatuji.

Náš skupina se ubytovala v Lucku. Druhý den se vydávalme na cestu do Volkova. Traša vede přes Mlynov směr Demidovku. Nejdří odbočuje přes Rohožno do Volkova, zajedeme se podívat do vesnice Plašivka na Kozačké mochy, kde byla před několika staletími svedena velká bitva kozačkých

vojsk, která vedl velký vůdcu ukrajinského lidu Bohdan Chmelnický proti přesíle polských vojsk a přidružených náverbovacích. Naše prohlídka tu byla jen kritik - říká - že to mnoho archeologických vykopávek, ale naši řidiči už se spěchají..

Zkrácením prohlídky na Kozačkých mohylách se stalo, že ve Volové nejméně ještě nikdy očekávání. Hned nato se objevuje předseda obce, Zámedlohu o nás ve celé obci. Dělájí se přípravy k cestě na český hřbitov, kde je plánována pohyndka zde pochřebné. Baťuška nás vyzval, abychom uvedli jména rodin, za které se má pomordit. V rychlosti dáváme dohromady soubornou, která jsme si vzpomněli. Veselých, Zývalových, Pancifových, Perničkových a ještě mnoho dalších. Po skončení obřadu jsme uprostřed hřbitova položili krásný věnec přivezený z Čech. Máme s sebou kamenu a tak se ze všeho natáhli dokumentární film.

Český hřbitov ve Volkové je opět čistý, vkušně upravený a ke každému hrobu je snadný přístup. Mnoho pomníčků je neposkozených a jejich nápis jejasné čitelné. Mohu prohlásit, že za malinským hřbitovem je hned volkovský. Dostali jsme slib, že se o něj budou starat tak dhouno, jak jen to půjde. Hlavní význam na tom má Olga Komjatková a také skupinový zájedy.

Odecházíme na oběd do školní jídelny. Jako vždy i tentokrát jsme vitaní před jedálennou mladými děvčaty v překrásných místních krojích chlebem a solí. Děvčata prosněla několik slov o významnosti volkovských, volkovských Čechů.

Prototže v tuto dobu probíhal v pravoslavné církvi velký půst, byl sesazen nás jídelníček podle toho. Oběd byl skromný, ale preste velice chutný. Po obědu si nás rozrebaty ukrajinské rodiny na jednodenném ubytování a bylo osobní volno. Každý si mohl jít prohlubnit obec a samozřejmě svůj domék, pokud ještě stojí.

Mala skupinka se pak vydává na procházku k místům, kde se dříve scházely mladí volkovští lidé. Až na Růžkůvku kopec jsme však nedošli. Na zpáteční cestě jsme začali nezapomenutelný západ slunce nad nekončícími lány polí. Skoda, že jsme s sebou neměli fotoparát. Dávám sborem této volkovské krajiny.

Dohodli jsme se, že se v neděli sejdeme v deset hodin a zúčastníme se bohoslužeb v místní "cirkvi". Pro pravoslaví je v dnešní den Květná neděle. Tady se slaví všechny důstojné a důsledné. Církev je plépičná a lidé, kteří se sem nevěšli, posvádají venku na církev. Bohoslužby jsou i sem slyšet otevřenými okny. Po bohoslužbách se bude svět vrba, Ukraineri říkají "páska". Ta je připravena před olátkem už od rána. Přesto, že jsme počítali, že tu budeme jen hodinu, zůstáváme tu dlouho přes poledne. Stává se nám i noví Ukraineri s námi chítají mluvit, zapovídají si... Některí z našich zůstávají až do rozdávání "pásky". I o oběd by dokázali přijít, jen když znovu po velmi dlouhé době projdou dnešním dnem, všim, co znají z mládí, dětí, Některí jdou i kde zpovědi a přijmání.

Při odchodu si všimnáme památníku před církevním objektem. Je tu pomník padlým ve Velké vlastenecké válce ale je tu i pomník se jmény padlých v UPA, ukrajinské armádě, která se v letech druhé světové války domáhala samostatnosti Ukrajiny.

Po obědu, ve tři hodiny, se po dvou krásných dnech loučíme s Volkovem. Pro většinu z nás to bude možna loučení poslední.

V pondělí 24. dubna se vydáváme do míst, kde 13. července před pádesáti sedmi lety se odehrála malinská tragédie. Sjíždějme se autobusy z Lucka a Rovna, této akce se zúčastňují všichni účastníci zájezdu. Pohledáváme věnce na bývalém českém hřbitově a u ukrajinského památníku. Všichni uznávají, že takové dilo, jaké byly vybudováno tady, bylo nutno vybudovat, aby se nikdy nezapomnělo na tragické dny v roce 1943 a aby nám je stále připomínalo.

Nadešel den našeho odjezdu. Ráno ještě návštěva místního tržiště a několika obchodů, aby se neukopaly dárky domů, případně něco na cestu k jídlu, piti. Pak už jen čekáme na autobus, který přijede z Rovna. Každý asi bude nás odháveni na ukrajinsko-polských hranicích...

Cestovní kancelář Pancíř a při Marii Pánkové za celý volkovský kolektiv děkuje Jiří Pancíř

22. června 1941. Kolem jedenácté hodiny jsme šly s kamarádkou Marií Baškovou a jejím bratrem Antonem Chudobou do našeho klubu na zkoušku. Večer jsme měli hrát divadlo "Svatana" (námluvy) na Gorančíci" ukrajinského dramaturga Kvity Osnovjaněka. Měla jsme hrát snoubenku Antona a Marie moji matky. Moč jsme se těšily na představení, na něž chodilo vždy mnoho lidí. Zatímco jsme čekaly na cleny divadelního kroužku, reditel klubu Vladimír Novák, který byl vásnivě zamilovaný do své práce a vždy se osvědčil jako výborný režisér a výtvarník scény, zapnul příjemac. Byl to jeden z devou na celu dobu Zubovština. Nejdříve zazněla nějaká melodie, která se nám zdala trochu neobyčejná, ale nikolo nenapadlo, co bude dát. Plesně v 12 hodin zazněl proslov ministra zahraničí V. Molotova k občanům SSSR o tom, že Sovětský svaz byl přepaden hitlerovským Německem bez vypovězení války. Těžko lze vysádít, jaký to v každém z nás vytváral pocit. Zkouska se neuskutečnila a divadlo se večer samozřejmě nehrálo. (Hráli jsme tu hru mnem později. Měli jsme pak jiné role a mnozí kamarádi mezi námi pak už nebyli. Anton padl na frontě jako hrdiná.)

Hned jsme se pláčky rozešli domů, a každému, koho jsme potkali, jsme sdělovali tu tragickou novinu, třebaže jsme tomu v podvídání ještě nevěřili. Zašli jsme k moudré, rozumné starence Marii Haknové na dvorek. Bylo to nejbližší klubu. Ta nás uklidňovala, ale sama měla oči plné slz. Nakonec řekla: "Takový nás, děticky, čekal osud, a tedy přísel. Zachránil nás a naše děti, svatý Páne Bože!" a modila se. My jsme ale babičce jako komosomolci moc nevěřili.

Všeobecný smutek umocnil poheb naše občana Václava Ornsa, na který přišly všichni spoluobčané. U nás se říkalo: "Když se po pohebu lidé dobu nerzechází, hřbitovu, bude brzy zase poheb." Tak tomu bylo i tentokrát. Lidé se dřezli u hřbitova dlouho a vyslovovaly různé názory.

Úrad pak svolal krátký mitink, kde vystoupil reditel rajonní zemědělské správy, nás první předseda kolchozu Emíl Vrabc. Vše vystoupení zakončil slovy: "Začala válka a čekají nás moc žádatelné časy."

Tehdy povídaly si naši občané začali uvědomovat, o co vlastně jde. Zvláště ženy chápaly blízce se hřízu. My mladí jsme si byli jisti, že nás Svaz je nejsemšíj v celém světě a neumějí jsme si představit, že by nad námi Německo mohlo zvítězit. Patriotický duch žil v každém z nás, neboť to nás učili od malíčka ve škole. Přestože jsme už měli za sebou 9. i 10. třídu střední školy a před sebou i plány do budoucna, o politice a mezinárodních dění jsme věděli málo. Zprávy jsme si teď dovolili jen ze sovětského tisku a něco málo z rozhlasu. Odpozdržovávání ciziny se příseň trestalo a proto si to žádný nedovolil. Ani jsme na to neměli přijmout.

Hned přišel den po oznámení války jsme s Marií odnášely do sousední vesnice ukrajinské kroje, které jsme si vypůjčily na divadlo. Cestou jsme slyšely výbuchy letectvých pum, shazovaných nepřátelskými letouny na Korosten, a hlavně na jeho nádraží. Radily jsme se, co bychom udělaly, kdyby se Němcí dostali i k nám. Řekla jsem: "Půjdeme do partyzánského oddílu." Samozřejmě, že se to nestalo. Často jsme si pak o těchto zážitcích vyprávovaly a výprávily jsme to i svým dětem. Marie zemřela v r. 1991, kdy se mnozí spoluobčané připravovali ke stěhování do země svých předků. Ale toho už se ona nedokázala...

Osydy války zavál každého bojovníka z České Zubovštini jinam. Mohla by se o tom napadat velká kniha. V československém armádním sboru bojoval kolem 21 Čechů ze Zubovštini. Mezi nimi byla i celá rodina Josefa Pišla, jehož během kolektivizace rozkulacená a vysídlená na Sibiř. Otec tragicky zahynul kdesi v Kijevu, manželka a dcery

ZPRÁVY Z REGIONŮ

Severočeský region

Pani Vlasta Táborská z Opavy mě požádala o zjištění, zda mezi námi žije někdo z rodiny Valentovy nebo Hráčkovy. Prototže nikoho z nich neznám, a doposud se mi nepodařilo nic o nich zjistit, žádám touto cestou čtenáře Zpravodaje, zda se mezi nimi vyskytl někdo, kdo by nám o zmíněných rodinách mohl poskytnout nějakou informaci.

Za zprávu děkuje J. Kytl

Měcholupy

Některí pribuzní, známí, sousedé a spolužáci Antonína Valentky se ptají mnohdy, kde je jeho hrob. Je to na hřbitově Háje-Nicovo, sedmá fada vlevo, poslední hrob. Buchalský (?)

Severomoravský region

ODZNAMENÍ

Moravskoslezský region SCVP oznámuje, že dne 16. září 2000 se koná VALNA HROMADA v Suchdole n. O. (Kulturní dům). Začátek v 10 hod., prezentace v 9 hod., spojená s KRAJANSKÝM SETKÁNÍM SVM regionu a Širokým okolím.

Krajan, kteří mají zájem zúčastnit se tohoto setkání, nechť se přihlásí korespondenčním listem nejdříve do 15. července 2000.

Vstupenka 120 Kč se platí na místo. Začátek ve 12 hod. V ceně je zahrnuta sváčina, oběd, sváčina, huba. Občerstvení v prodeji jako obyčejně. Oběd bude podávan v restauraci "U Krále". Závazné přihlášky je nutno využívat nejdříve do konce června u p. Václava Dubé, Mala Strana 38, 742 01 Suchdol n. O. Těšíme se na Vaši účast! Prezence rovněž v 9 hod. Výbor SVM regionu

Region Praha

Poslední dobou se stavá, že naši členové posílají příspěvky na "Zpravidla", a žadají na to potvrzení. Při konfrontaci s nimi zjiští, že tento příspěvek 100,- Kč měl být běžný členským příspěvkom a že jsou pak překvapeni, když členský příspěvek nemají zaplněný. Stává se to obvykle u členů, kteří byli rozptýleni po republike a nemohou se účastnit pravidelných členských schůzek a nejsou proto patřičně informováni.

Prota znovu upozorňujeme, že roční členský příspěvek je 100 Kč a že po jeho zaslání obdrží každý člen obratem členskou známku. Tento příspěvek se zaslání provedoucímu regionu.

Příspěvky na Zpravidla neexistují. Je však možno poslat dar na tiskový fond, eventuálně konto Sdružení. Tento dar je libovolný a pomáhá Sdružení využívat finanční fond, který se každým rokem zvýšuje. Kupř. zvýšením poštovného, tisku Zpravidla a jiných polóžek. Tyto daru zasíláme naši hospodářce při Marii Nečasové, Svidnická 509, 181 00 Praha 8. Posílejte je běžnou poštovní poukázkou a nechte je na ně potvrzeni, zato Váš dar bude zveřejněn ve Zpravidlaji.

Prosíme členy Sdružení, aby tyto dvě položky odložily, a aby napříště nedocházelo k nedozoru země.

Děkuji za pochopení I. Maiinská

Vzpomínání...

Nikdy nezapomenu na to tragické překvapení, které nám přinesl ten krásný, slunný den - neděle

Aninka, Mařenka a Pavlinka prošly celou válečnou cestu z Buzuluku do Prahy. Zubovští Češi, kteří bojovali pod vedením Ludvíka Svobody, se zúčastnili i Karpatsko-Dukelské operace a pomohli překonávat Karpaty a otevřít cestu k osvobození Československa. V této těžkých bojích u Dukly padl nás přibuzný Antonín Pišl. Jeho jméno je vyroto na panelu Dukelského památníku. Po překročení čsl. hranice padl jeho kamarád a sputník Vladimír Horský. Vladimír Pišl-Hájek byl zraněn a po udělání nasazen znova do boje. Svoji frontovou cestu se všemi dalšími příslušníky svouho sboru, kteří přežili, ukončil v Praze. Zemřel dle všechno loňského roku.

Jak jsem se už zmínila, vzpomínek o válečné době je spousta, a zvláště teď, když příšlo stáří, se vybavuje i to, co už bylo skoro zapomenuto. Ráda bych napsala ještě o jednom příběhu, který se dnes může zdát legraturní, ale tehdy mohla z mé viny přijít o život moje sestenice.

Hned po vstupu německých vojáků do naší obce se jedna jednotka na určitou dobu u nás ubytovala. Nemohu říci, že by se k nám titmy němečtí vojáci nejak ze chovali. Ale my jsme se jich báli a snažili jsme se jim vyhnout. Jednou jsme ale s mou sestenicí zpozorovaly, že si jeden důstojník mylně ve vědru, které jsme měly na plátnu vodu. Nevím, co mě to napadlo, ale řekla jsem tise německy: "Spinává svíňe". Samozřejmě ona to nepochopila a opakovala má slova hlasitě a důstojník to uslyšel. Dřív vytáhl revolver a příkazal ji, aby se postavila pod hrnušku. Vylekaly jsme se, začaly jsme plakat a příběhy naše matky. Její matka padla na kolena, libala mu ruce a prosila ho. On ji ale odstrčoval a křičel na ni, až mu sliny létaly od úst. Matka se mu snažila naznačit, že Ludmila je nemocná s hlavou, ale nic nepomáhá. Moje matka zatím vyhledala jednoho důstojníka - sudetského Němce - který miloval česky. Docela často si s námi povídal o životě, o své rodině. Dodnes si ho jsme pamatují - vysoký blondák, mu plaz, byl totiž podobný jednomu z našich spoluobčanů Plazovi. Moje matka ho přivedla a on uklidnil toho rozrušeného Němce a tak zachránil život mé sestenice. Po této strašné přihodě jsem se svou němcinou jen nikdy nechublila.

Chňala bych tím potvrzdit, že není taková národnost, kdy by byli jen špatní lidé nebo jen všichni dobrí. Napadá mě zároveň, že žádný prostý voják, ani ani důstojník, bojovat nechce.

Často si myslím i to, že nebylo vinou ruských, správně sovětských vojáků, kteří plnili svou vojenskou povinnost v svých čas zde u nás v Milovicích ani vinou nás volyňských (ukrajinských) Čechů, že docházelo k nedozoru zájemném.

Anna Pišlová, Milovice

NAŠI JUBILANTI

Region Karlovy Vary

Prokopek Josef z Lucka, bytem v K. Varech, se 5. 8. dožil kulaté osmdesátiny! Kašparová Evženie z Horodště, byt v K. Varech se 7. 8. dožije 70 let. Ticha Ludmila z Kvasilova, byt v Sokolově, se 2. 9. dožije 70 let. Věrgrichtová Marie z Holově České, byt v K. Varech, se 28. 8. dožije 75 let. Tyrk Vladimiř z Mirohoště, byt v K. Varech, se 20. 9. dožije krásných 88 let.

Dôležité upozornění! Jelikož se množí dotazy dárceů na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. Číslo konta: 000000-1937591369/0800. Číslo konta: 5, Praha 1. Dary můžete poslat i na adresu hospodářky Sdružení: Marie Nečasová, Svidnická 509, 181 00 Praha 8. Prosíme čtenáře, aby nás neuopomnali o zveřejnění darů - dary můžeme uveřejnit tepře po održení účetního dokladu! Krajan! Neponoslejte v žádném případě peněžní dary na adresu redaktory! Díky za pochopení!

Záležitosti tykající se evidence členů - změny adres, přihlášky nových členů - ukončení členství a veškeré dotazy toho se tykající zasílejte na adresu: prof. MUDr. Vladimíra Dufek, Na Hřebenkách 20, 150 00 Praha 5

Tíže Zpravodaj - Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřeby svých členů. Za obsahovou náplň článků odpovídají jejich autori. Vychází jako obecnáček. Šefredaktor: Věra Latzelová. Příspěvky nejsou honorovány, nevyzídané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte do 3. každého měsíce na adresu: Věra Latzelová Slapská 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zápisů povoleno Česká pošta, s.p., odstípným závodem Praha č.j. nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo 28. 5. 2000

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, hodné optimismu a dobré pohody.

Za region i za sebe Věra Pelcová

Region Moravský Krumlov

(Předáno při Nečasové v Brně)

1. 2. Mgr. Stanislav Koukouník, roz. Vedralová z Buděk Hubinských byt Hohenlohe - 70 let 5. 2. Vladimír Minduk z Ostravy, byt. Damnice - 65 let.
20. 2: Emilie Hrubá roz. Cimbálová z Nivy Hubinské, byt. Loďnice - 75 let. Anna Hrabovská roz. Clementová z Šerugejkvy, byt. Smolín - 80 let. Bedřich Josef z Ostravy, byt. Damnice - 85 let.
10. 4. Antonie Benešová roz. Briksová ze Sklíně, byt. Malečovice - 75 let.

Sdíleti o zdraví za region přeje A. Pichrt

Region Uničov

Leton se dožívá v dobrém zdraví a pohodě p. Jedicová Václav z Hlinska Sedmihrad na Volyni, okr. Zdloubun 93 let. Byl členem čs. sboru gen. Svobody. Bojoval u Dukly na Slovensku a u Ostravy. Dosahl vojenské hodnosti poručíka. Žije v Renotcech u Uničova. Zdraví a pohodou do dalších let přeje za region Josef Volák

Kdo gratuluje jubilantům se připojuje i redakci zpravodaje.

NAŠE ŘADY OPUSTILI...

Region Uničov

Sdělujeme všem přátelům, že nás opustil dlouhotý řlen řČVP p. Antonín Hlaváček z Medlovu a Uničova, okr. Olomouc. Zcessul náhle a nečekav 31. 3. ve věku 71 let.

Rozloučili jsme se s ním v chrámu Páně sv. Petra a Pavla v Medlově za velké účasti přátel z Medlovu a okolí

Za region Uničov Josef Volák

Region Moravský Krumlov

(Předáno v Brně při Nečasové)

V prosinci n. r. zemřel ve věku 85 let p. Vladislav Hybler z Vítkovnice, byt. Olbramovice.

V listopadu zemřela Barbora Egertová z Oshova

bytem Damnice ve věku 70 let.

Upřímnou soustrast! A. Pichrt

Moravskoslezský region

oznamuje smutnou zprávu, že dne 14. 4. odešla z našich rad nejstarší krajanka našeho regionu p. Marie Klábanová ve věku nedožitých 100 let z Matěšina na Volyni, nyní byt v Suchodole n. O. Upřímnou soustrast tímto projevujeme pozůstatým výbor regionu.

Cest její památky!

Region Praha

5. dubna zemřel člen pražského regionu p. Alexandr Klejšmid, nar. v Kněžínských, byt. v Jaroměti.

28. dubna zemřela p. Božena Bajerová nar. v Ledovce, byt. v Praze. Tichou vzpominku zemřelému a upřímnou soustrast pozůstatým vyslovuje jménem regionu Praha Irena Malinská

Region Cheb

Oznámejme, že dne 5. dubna zemřela ve věku nedožitých 85 let naše členka Marie Hrušková,

roz. Pancířová z Volkova, nyní byt. v Novém Kostele okres Cheb.

Výrazně hluboce účasti pozůstatým jménem krajana českého regionu projevuje Ludmila Máčová

Region Žatec

Dne 12. dubna zemřela naše členka p. Zdeňka Holá ze Žatce, pocházelka z Kvasilova, ve svých 82 letech. Budíž ji země lehká. Za nás region projevuje účast K. Ondrová

Dne 12. února 2000 zemřel nás krajana a spoluveděz z Jáchymovských táborků pan Ladislav Šmidt. Za čest jeho památky!

Spoluvedžové z pobočky KPV Žatec.

Václav Kytl

Všem pozůstatým projevuje upřímnou účast i redakce Zpravodaje.

DARY DOŠLÉ NA KONTO SDRUŽENÍ - duben 2000

Anna Foglová - 200 Kč, Renata Hanganová - 100 Kč, Anna Vopatilová, Taténice - 100 Kč, Ludmila Mondeková, Slezské Pavlovice - 100 Kč, Marta Vegrichtová, Chomutov - 200 Kč, Josef a Anna Rejkoví, Stankovice - 500 Kč.

Region Žatec: Jiří Lysuk, Měcholupov u Žatce - 200 Kč, Rostislav Pelant, Podbořany - 100 Kč, Emilie Nestarcová, Velká Osada - 100 Kč, Augustin Jirásek, Podbořany - 200 Kč.

Region severoamerický

Členské příspěvky po 10 USD: G. Pospisil, Sv. Pospisil, V. Pospisil, M. Pospisil, G. Pospisil, S. J. Číčo, Havlíček Provčí Liby, B. Orság-Kerdová

Dary na kontu Sdružení: G. Pospisil - 20 USD, B. Orság-Kerdová - 10 USD.

Členské příspěvky po 14 CAD:

V. Vrána, S. Kubec, J. Novák, G. Wilkinson, E. Engel, J. Toushek, Rev. J. Novák, J. Hynek, A. Shantora, J. Kučera, O. Žák, M. Jelínek, A. Benet-Odstrčil, A. Wenigerová-Noga, A. Holátko, H. Holátko, D. Jersák, J. Nesvadba, M. English, J. Kytl, V. Tichá-Kytlová, B. Brázdrová-Rychtrová, Argentina.

DARY na kontu:

V. Vrána - 6 CAD, S. Kubec, 36 CAD, J. Novák, 6 CAD, G. Wilkinson - 1 CAD, E. Engel - 11 CAD, J. Toushek - 6 CAD, Rev. J. Novák - 11 CAD, J. Hynek - 6 CAD, A. Shantora - 6 CAD, O. Žák - 6 CAD, M. Jelínek - 1 CAD, A. Benet-Odstrčil - 6 CAD, A. Wenigerová-Noga - 6 CAD, A. Holátko - 12 CAD, G. Prokůpek - 25 CAD, D. Jersák - 6 CAD, J. Nesvadba - 6 CAD, M. English - 16 CAD, J. Kytl - 11 CAD, V. Tichá-Kytlová - 6 CAD.

Všem dárčákům ze srdce děkujeme, velice nám tím pomáhají těž při výrobě a distribuci Zpravodaje.

V rámci zpráv z regionů nám často dochází do podílek, pozdravy a přání pohody a zároveň poděkování za naši práci.

Chceme jen říci, že nás slova uznání a pozdrav vždy potěší a že i redakce dělají zdraví své spolupracovníky v regionech a členství Zpravodaje!

Tiskne NEOSET Praha 2, Neklanova 17.